

โครงการการจัดการความรู้ พส. พัฒนาสังคมและสวัสดิการ (1 หน่วยงาน 1 KM)

หน่วยงาน....ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดชัยภูมิ.....

1. คณะทำงาน KM Team

- 1)...นางสาวทิพวรรณ โยษคลัง. ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจ.ชัยภูมิ...
- 2)....นายณัฐกิตติ์ จันทน์ณรงค์.ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ...
- 3)...นางสาวลักขณา สีลา. ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ...
- 4)...นางสาวสำรวย คุ่มกะฮาด.ตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาสังคมชำนาญงาน.
- 5)...นางสาวแสงเทียน มิตรมาตย์ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

2. หัวข้อประเด็นความรู้ ...เทคนิคการสร้างเครือข่ายให้มีคุณภาพ.....

3. ที่มาของการจัดการความรู้

..... จากสภาวะการณ์ในปัจจุบันปัญหาคนไร้ที่พึ่งนับเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องได้รับการเยียวยาแก้ไขเป็นการเร่งด่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มคนเร่ร่อน คนไร้บ้าน ครอบครัวเร่ร่อน ผู้ติดสุรา ผู้ป่วยข้างถนน ผู้พันโทษและคน ไร้ที่พึ่งที่สาธารณะหลับนอนชั่วคราว เนื่องจากบุคคลเหล่านี้อยู่ในฐานะที่ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้ขาดความมั่นคงใน การดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ไม่มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม ไม่สามารถหารายได้เพียงพอแก่การยังชีพ ตลอดจนเป็นบุคคล ที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อยู่ในฐานะที่ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้และไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทำให้มีชีวิตรอยู่อย่างยากลำบาก มีมาตรฐานการดำรงชีพที่ต่ำกว่ามาตรฐานความเป็นอยู่ของบุคคลทั่วไป จากการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งพ.ศ.๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พ.ศ.๒๕๕๙ ภายใต้ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดชัยภูมิ พบว่าสถานการณ์ความรุนแรงของบุคคลเร่ร่อน ไร้ที่พึ่งในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ มีสถิติการเพิ่มจำนวนของกลุ่มเป้าหมายมากขึ้นสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเกิดโรคระบาด การแพร่ระบาดของยาเสพติด ฯลฯ ทำให้มีบุคคลที่เข้าเกณฑ์เป็นบุคคลเร่ร่อน ไร้ที่พึ่ง เพิ่มจำนวนมากขึ้นตามลำดับ และจากสถิติการดำเนินงานในการให้การช่วยเหลือ คุ้มครอง พัฒนา พื้นฟูศักยภาพกลุ่มเป้าหมายบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่งที่ผ่านมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๖ พบว่าสถิติในการส่งตัวบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่งเข้ารับการคุ้มครองในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเทียบอัตราส่วนกับบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่งที่เข้ามาใช้บริการกับศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดชัยภูมิ มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีการดำเนินการช่วยเหลือในการนำส่งกลุ่มเป้าหมายที่สามารถพัฒนาได้เข้าทำงานกับนายจ้างที่เป็นภาคีเครือข่าย,การประสานงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดชัยภูมิ การนำส่งเข้าปฏิบัติธรรมในวัดหนองไผ่ล้อม ตำบลกุดตุ้ม อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ และวัดห้วยหินฝน ตำบลวังทอง อำเภอภักดีชุม

พล จังหวัดชัยภูมิ, มูลนิธิสวนแก้ว ตำบลคูเมืองอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ลดสถิติการนำส่งกลุ่มเป้าหมาย เข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้อย่างต่อเนื่อง

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างรูปแบบ/วิธีการ ลดภาระและงบประมาณในการคุ้มครองดูแลกลุ่มเป้าหมายบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่งของหน่วยงานภาครัฐ
2. เพื่อกระตุ้นให้ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่ง
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมายบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่ง ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

5. ขั้นตอนและวิธีการจัดการความรู้ (โดยละเอียด)

1. แต่งตั้งคณะทำงาน KM TEAM
2. จัดประชุมคณะทำงานเพื่อคัดเลือกองค์ความรู้ที่จะนำมาจัดทำ KM ของหน่วยงาน
3. จัดประชุมเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเพื่อดำเนินการถอดบทเรียนสรุปบทเรียนการทำงานเพื่อวิเคราะห์องค์ความรู้และนำมาจัดทำเป็น KM
4. นำองค์ความรู้ที่ได้จากการประชุมมาจัดทำเป็น KM เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและเผยแพร่ต่อไป

6. รายละเอียดความรู้ องค์ความรู้

การจัดทำ KM เทคนิคการสร้างเครือข่ายให้มีคุณภาพ ได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและบริหารเครือข่าย มาประยุกต์ใช้ ทำให้สามารถนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในการช่วยเหลือบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่ง ให้สามารถอยู่ในชุมชน สังคม พึ่งพาตนเองและลดการเข้ารับการคุ้มครองจากหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้เครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน บุคคลที่มีศักยภาพ เพื่อร่วมช่วยเหลือให้บุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่ง สามารถมีที่อยู่อาศัย มีงานทำ เห็นคุณค่าในชีวิต โดยมีหลักการปฏิบัติงาน 3 ขั้นตอน (คคช) ดังนี้

๑. ค้นหา

เป็นขั้นตอนสำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นในการทำกระบวนการ โดยการค้นหาเครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน บุคคลที่มีศักยภาพ โดยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น การประชุม สื่อโซเชียลมีเดีย และการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ เพื่อค้นหาเครือข่ายที่มีศักยภาพและมีคุณภาพ และนำมาวิเคราะห์พร้อมจัดทำทะเบียนรายชื่อเครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน บุคคลที่มีศักยภาพ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้สะดวกต่อการสืบค้นและประสานงานติดต่อ

๒. คบให้ได้

หลังจากที่ค้นพบเครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน บุคคลที่มีศักยภาพ พร้อมจัดทำทะเบียนรายชื่อเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเข้าสู่กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการให้เครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน และบุคคลที่มีศักยภาพเล็งเห็นถึงความสำคัญในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย จากการปฏิบัติงานกับเครือข่ายที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นวัด ชุมชน หรือสถานประกอบการที่รับกลุ่มเป้าหมายเข้าไปดูแล ล้วนแล้วแต่เล็งเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของกลุ่มเป้าหมายและพร้อมเปิดโอกาสให้แก่กลุ่มบุคคลเหล่านี้ ให้สามารถมีชีวิตที่ดีขึ้น และมีจุดยืนในสังคม ซึ่งหากหน่วยงานภาครัฐจะเสริมแรงจูงใจในการให้เครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน และบุคคลที่มีศักยภาพ ที่รับตัวกลุ่มเป้าหมายเข้าไปดูแล โดยการลดหย่อนภาษี, การมอบประกาศเกียรติคุณและยกย่องเชิดชูเกียรติ หรือการสนับสนุนงบประมาณในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย ก็จะสามารถเป็นแรงจูงใจที่ดีในการให้เครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน และบุคคลที่มีศักยภาพ รับตัวของกลุ่มบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่งเข้าไปดูแลได้ง่ายขึ้น

๓. ขยายให้ทั่ว

เมื่อค้นพบเครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน บุคคลที่มีศักยภาพที่รับตัวกลุ่มบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่งเข้าไปดูแลแล้ว กระบวนการต่อไปคือการขยายเพิ่มเครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน บุคคลที่มีศักยภาพให้ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วทั้งจังหวัด โดยการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจให้เครือข่ายองค์กรต่างๆ ชุมชน บุคคลที่มีศักยภาพเล็งเห็นถึงศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและพร้อมที่จะเปิดโอกาสให้ได้ ควบคู่ไปกับการรักษาองค์กรเครือข่ายเดิมไว้ให้ได้ จะทำให้ลดจำนวนบุคคลขอทาน เร่ร่อน ไร้ที่พึ่งที่จะเข้าไปรับการคุ้มครองสวัสดิภาพในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้อย่างยั่งยืน

7. วิธีการขยายผล การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงาน KM ผ่านช่องทางต่าง ๆ

๑. เผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานผ่านการประชุมประจำเดือนพร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อหาแนวทางพัฒนางานตามหลัก KM

๒. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางเว็บไซต์ เฟสบุค ของหน่วยงาน

8. ระบุผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม/เชิงประจักษ์ (บุคคลากรใช้ KM เข้ามาทำงานอย่างไร)

๑. บุคลากรเกิดการพัฒนาเกิดการเรียนรู้ มีเทคนิคในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. บุคลากรมีองค์ความรู้ พร้อมนำมาใช้ประโยชน์และถ่ายทอดแก่บุคลากรในองค์กรและหน่วยงานภายนอกได้

9. ปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จในการจัดการความรู้

๑. ผู้บริหารและบุคลากรที่มีศักยภาพ

๒. งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่มีเพียงพอต่อการจัดทำองค์ความรู้

10. ปัญหา/อุปสรรค ในการจัดการความรู้

- ๑.การจัดทำองค์ความรู้อาจยังไม่ครอบคลุมทุกมิติของการทำงาน
- ๒.การขยายผลในการเผยแพร่องค์ความรู้อาจยังทำได้แค่ภายในหน่วยงาน

11. การประเมินการจัดการความรู้ KM ของหน่วยงาน (ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานในการนำองค์ความรู้ไปใช้)

แบบประเมินความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่และเครือข่าย

12. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการความรู้

- ๑.จัดทำองค์ความรู้ให้หลากหลายมิติของการทำงานเพื่อการพัฒนางานที่ครอบคลุมทุกด้าน
- ๒.การจัดการองค์ความรู้ควรจัดทำในงานที่ทำเป็นประจำแต่มีความหลากหลายของสภาพปัญหาเพื่อให้เกิดแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างครอบคลุม

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดชัยภูมิ

เทคนิคการสร้างเครือข่ายให้มีคุณภาพ

สถานการณ์

สถานการณ์ความรุนแรงของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มจำนวนมากขึ้น ปัญหาการส่งต่อกลุ่มเป้าหมายในสถานคุ้มครอง ที่จำนวนจำกัด

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการ ดูแลกลุ่มเป้าหมายลดการนำส่งกลุ่มเป้าหมายเข้าสถานคุ้มครอง

วิธีการจัดการความรู้

- 1.การทบทวนองค์ความรู้ที่จำเป็น
- การศึกษาข้อมูลในพรบ.ควบคุมการขอกาน พ.ศ.2559และพรบ.คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ.2557
- การศึกษาข้อมูลหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายในรูปแบบต่างๆ

การจัดเก็บองค์ความรู้

- มีฐานข้อมูลเป็นระบบ
- ทำเนียบเครือข่าย
- ข้อมูลประวัติกลุ่มเป้าหมาย

กระบวนการ

- 1.จัดประชุมคณะทำงาน
- 2.จัดทำทะเบียนรายชื่อเครือข่ายที่มีศักยภาพและมีคุณภาพนำมาวิเคราะห์
- 3.สร้างแรงจูงใจ ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย
- 4.ขยายเครือข่าย ให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด
- 5.รักษางองค์กรเครือข่ายเดิม
- 6.สรุปผลการจัดการองค์ความรู้
- 7.เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ผลลัพธ์เชิงประจักษ์

- 1.บุคลากรเกิดการพัฒนา เรียนรู้มีเทคนิคในการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ดีขึ้น
- 2.บุคลากรมีความรู้สั่งสมไว้พร้อมนำไปใช้ประโยชน์

